

Της **NAPIN MEXO***

Η δομή φιλοξενίας προσφύγων Μαλακάσας είναι μία από τις πολλές δομές στην Αττική. Απέχει σαράντα λεπτά με το τρένο από την Αθήνα και ιδρύθηκε το 2016 λόγω του προσφυγικού κύματος προς την Ελλάδα. Στην αρχή του καλοκαιριού αυξήθηκαν οι αριθμοί των διαμενόντων στη δομή λόγω της άφιξης πολλών προσφύγων από τα νησιά. Αυτοί οι πρόσφυγες αναγκάστηκαν να μείνουν σε σκηνές λόγω της έλλειψης κοντέινερ. Αυτό οδήγησε στη χειροτέρευση των συνθηκών διαβίωσης στη δομή. Το καλοκαίρι οι άνθρωποι αναγκάζονται να αφήνουν τις σκηνές τους με την ανατολή του ήλιου και να κάθονται στις σκιές των δέντρων για να αντιμετωπίσουν τον καύσωνα. Το κλιματικό νερό που τους έδιναν γινόταν ζεστό σε περίπου μία ώρα. Αυτή η κατάσταση όμως δεν βρήκε την απαραίτητη κάλυψη από τα ΜΜΕ μέχρι τις 27 Αυγούστου, όταν λόγω της ισχυρής βροχόπτωσης η δομή πλημμύρισε με νερά και λάσπες, δυσκολεύοντας ιδιαίτερα όσους έμεναν σε σκηνές. Ο καύσωνας μαζί με τη βροχή έκανε τον κόσμο να χάσει την υπομονή του, γι' αυτό βγήκαν δεκάδες άνθρωποι σε πορεία διαμαρτυρίας, η οποία έκλεισε την εθνική οδό και εμπόδισε την είσοδο των εργαζομένων στη δομή, ενώ προκλήθηκαν και υλικές ζημιές στα γραφεία των οργανώσεων.

Σε αυτό το άρθρο θα βασιστώ σε αυτά που είδα τους τελευταίους πέντε μήνες στη δομή της Μαλακάσας και στις πληροφορίες από τις συνεντεύξεις που πραγματοποίησα με τους διαμένοντες στη δομή και με κάποιους υπεύθυνους οργανώσεων που δέχτηκαν να μου μιλήσουν. Στις 3 Οκτωβρίου 2018 μίλησα με τον Κώστα Καλέμη, συντονιστή Εκπαίδευσης Προσφύγων του Κέντρου Φιλοξενίας Προσφύγων Μαλακάσας.

«[Το Κέντρο Φιλοξενίας Προσφύγων Μαλακάσας] κορυφώθηκε και εδραιώθηκε σαν δομή το 2016, τότε που υπήρξε ο εκρηκτικός αριθμός αφίξεων το καλοκαίρι. Στην αρχή ήταν μια περιοχή που είχε μόνο σκηνές. Όταν αυξήθηκε ο πληθυσμός σημαντικά, μπήκαν τα κοντέινερ. Σήμερα, ύστερα από περίπου 3 χρόνια παρουσίας έχει 192 κοντέινερ, 2

μεγάλα remote [τα μεγάλα άσπρα κτίρια], ένα μπροστά και ένα πίσω στο βουνό, καμιά 40ριά σκηνές περίπου. Λέω περίπου, γιατί αυτές καθημερινά μειώνονται. Σκοπός είναι να φύγουν οι σκηνές και να μπουν σε οικίσκους, για να υπάρχει μια ισότιμη ανθρωπιστική διαμονή. Δηλαδή αυτός που μένει σε κοντέινερ έχει δικό του air-condition, το μπάνιο του, την κουζίνα του και μαγειρεύει. Ο άλλος σε μια σκηνή έχει κοινόχρηστο μπάνιο, κοινόχρηστο ντους, δεν έχει φως, και το φαγητό το φέρνει ο στρατός. Αυτό δημιουργεί μια ανισότητα σε ό,τι ήδη υπάρχει. Σήμερα φιλοξενούνται εδώ 1.410 άτομα σύμφωνα με τις επίσημες λίστες που έχουμε. Επίσης υπάρχει μεγάλο θέμα στα ασυνόδευτα παιδιά τα οποία είναι περίπου 40. Αυτά τα παιδιά μένουν σε συγκεκριμένους χώρους, τα πιο πολλά μένουν σε κοντέινερ, δύο μόνο μένουν σε σκηνή κοντά σε γνωστά τους πρόσωπα. Είναι από 3-4 έως 17 χρόνων».

Την επόμενη ημέρα (4 Οκτωβρίου 2018) ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΔΟΜ) είχε διαφορετική άποψη πάνω σ' αυτό: «Όταν ξεκίνησε η δομή φιλοξενούσε 500 άτομα. Σήμερα είναι εγγεγραμμένοι 1.200. Η πρώτη αύξηση πληθυσμού έγινε τον Απρίλιο του 2016 με 1.000 άτομα και τον Ιούνιο του 2017 με 1.300 άτομα. Οι σκηνές είναι 20 και οι οικίσκοι είναι 200. Μέχρι το τέλος του μήνα προβλέπεται η μεταφορά των επωφελομένων σε οικίσκους και οι σκηνές θα μαζευτούν».

Αλλά πώς είναι να μένεις σε σκηνή;

Ο Αλλά είναι από τη Συρία. Εφυγε από τη χώρα του με ακρωτηριασμένο πόδι, πέρασε με βάρκα από την Τουρκία στη Μυτιλήνη και μετά ήρθε στη Μαλακάσα. Μένει σε σκηνή από τον Απρίλιο.

«Η ζωή στη σκηνή είναι χάλια. Στη Συρία, κάτω από την καταστροφή και τις βόμβες ήταν καλύτερα. Το φαγητό δεν είναι νόστιμο. Δεν μπορούμε να το δεχτούμε. Το ψωμί είναι μαγιαγιάτικο. Οι συνθήκες είναι κακές. Μαγειρεύουν το φαγητό, το πακετάρουν και το φέρνουν. Μερικές φορές είναι ωμό. Εχω κομμένο πόδι και με έχουν βάλει σε σκηνή. Πώς περιμένεις να 'ναι η ψυχολογία μου;».

Η Φατιμά είναι μητέρα τριών παιδιών και κατάγεται από το Αφρίν. Βρίσκεται στην Ελλάδα πέντε μήνες, τρεις σε νησί και δύο σε

Ρεπορτάζ από τη προσφύγων

σκηνή μέσα στη Μαλακάσα: «Μας λένε πως δεν υπάρχουν σπίτια. Φύγαμε από το νησί ως εύαλπη περίπτωση, αλλά τελικά είμαστε εδώ. Η δύσμοια ετών κόρη μου κάπκε με το λάδι μαγειρέματος. Μόνη μου τής πήρα φάρμακα και τη φρόντισα. Το φαγητό που μας φέρνουν δεν το τρώνε τα παιδιά μου, είναι μικρά. Ακόμα και αν τα μαλώσω δεν τρώνε. Στη σκηνή δεν υπάρχει κουζίνα, δεν υπάρχει μέρος να αφήσεις τα παιδιά σου την ώρα που μαγειρεύεις. Φοβάμαι και για το μωρό που κουβαλάω στην κοιλιά μου».

Όσοι διαμένουν σε χώρο χωρίς κουζίνα, δηλαδή σε σκηνή, οτιζόνται από το υπουργείο Εθνικής Αμυνας.

Όταν ρώτησα τον κ. Καλέμη ποια είναι η γνώμη του για το φαγητό, μου είπε: «Το έχω δοκιμάσει, μία φορά βέβαια. Δεν βρήκα κάποιο πρόβλημα. Ίσως η ποσότητα να είναι μικρή για κάποια νέα παιδιά. Δεν μπορώ να έχω περισσότερη γνώμη σε αυτό, δεν είναι ο τομέας μου. Αλλωστε είναι φαγητό που μαγειρεύεται για 4.000 άτομα. Δεν είναι μόνο για εδώ, είναι για όλα τα στρατόπεδα της περιοχής, Ριτσώνα, Θήβα, Οινόφυτα, Σχηματάρι, παντού. Σκοπός είναι μέχρι τα τέλη Οκτωβρίου να έχουν μπει όλοι σε κοντέινερ, οπότε θα έχουν κουζίνα να μαγειρεύουν μόνοι τους».

Εκτός από το ζήτημα της στέγασης και της σίτισης, ένα άλλο θέμα που απασχολεί τους διαμένοντες στη δομή φιλοξενίας Μαλακάσας είναι αυτό των γιατρών. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΔΟΜ, υπεύθυνο για την ιατρική περίθαλψη και νοσηλεία είναι το ΚΕΕΛΠΝΟ. Κατάφερα να μιλήσω με τους τρεις νοσηλευτές που εργάζονται στη δομή από Δευτέρα έως Παρασκευή μέσω του προγράμματος κοινωνικού εργασιών του ΟΑΕΔ και συγκεκριμένα στον Δήμο Ωρωπού.

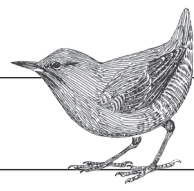
«Οι αρμοδιότητές μας τυπικά είναι η βοήθεια στον βασικό φορέα παροχής υπηρεσιών υγείας που είναι το ΚΕΕΛΠΝΟ και οι πρώτες βοήθειες για το camp. Καθημερινά εξετάζουμε παιδιά και ενήλικους μόνο με παρουσία γιατρού, εμβολιάζουμε με παρουσία γιατρού. Γενικά ο ρόλος μας είναι να βοηθάμε τους γιατρούς οι οποίοι είναι εκείνοι που έχουν την ουσιαστική λήψη αποφάσεων αλλά και ευθύνη για ένα περιστατικό. Υπάρχουν δύο γιατροί και τρεις νοσηλευτές. Αν με ρωτάς εάν επαρκούν, όχι. Βάσει του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, θα έπρεπε να υπάρχει ένας γιατρός και ένας νοσηλευτής ανά εκατό άτομα».

Όταν ρώτησα τη νοσηλεύτρια που βοηθάει στο παιδιατρείο ποια είναι τα πιο συχνά προβλήματα υγείας που αντιμετωπίζουν

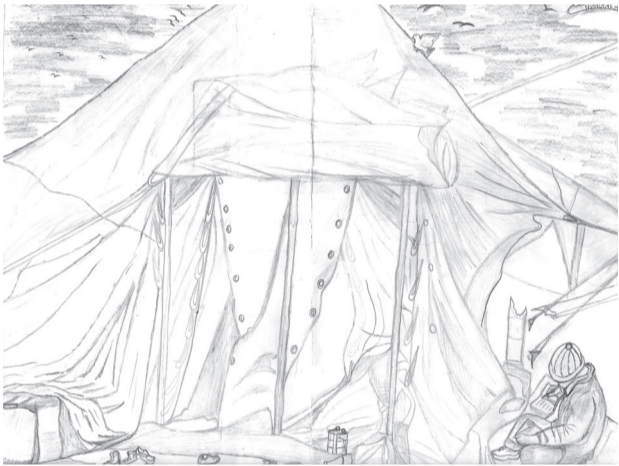

Η πρώτη αύξηση πληθυσμού έγινε τον Απρίλιο του 2016 με 1.000 άτομα και τον Ιούνιο του 2017 με 1.300 άτομα. Οι σκηνές είναι 20 και οι οικίσκοι είναι 200. Μέχρι το τέλος του μήνα προβλέπεται η μεταφορά των επωφελομένων σε οικίσκους και οι σκηνές θα μαζευτούν

δομή φιλοξενίας Μαλακάσας

βοηθάνε να αποκτήσουν αυτού του είδους τις υγιεινές συνθήκες. Σαπούνι και νερό, πλυνόμενα, τα παιδιά μας καθαρά, τα ρουχαλάκια μας. Υπάρχει πλυντήριο εδώ και η υπεύθυνη της αποθήκης δίνει απορρυπαντικά για να πηγαίνουν να πλένουν τα ρούχα τους. Δηλαδή πρέπει να προσέχουμε και εμείς τα παιδιά μας, πρέπει και εμείς οι ίδιοι να προσέχουμε τον εαυτό μας. Νομίζω υπάρχει και παροχή νερού, γιατί με ρωτάνε ξανά και ξανά και τα βασικά είδη από ό,τι βλέπω υπάρχουν εδώ. Τώρα είναι

οι ασθενείς, μου απάντησε: «Αντιμετωπίζω παιδιά με δερματικές λοιμώξεις, ιώσεις, λοιμώξεις όλων των ειδών και κατά κύριο λόγο έκτακτα περιστατικά. Οι δερματικές λοιμώξεις εμφανίζονται κυρίως γιατί τα παιδιά δεν έχουν μάθει αγωγή υγείας, δηλαδή πώς να φροντίζουν τον εαυτό τους. Η εκδήλωση μιας λοίμωξης ή ενός ιού εξαρτάται από τις συνθήκες ατομικής υγιεινής, αλλά και διαμονής κάθε ατόμου. Ενα σαπούνι και ένα νερό φαντάζομαι υπάρχουν για όλους. Αρα φαντάζομαι είναι η κούραση των μεταναστών και οι συνθήκες οι οποίες δεν τους

οι δικές σας συνθήκες».

Σύμφωνα όμως με τη Φατιμά, «δεν υπάρχει τίποτα. Είχα κάνει μπάνιο την κόρη μου στις κοινόχρηστες τουαλέτες και έβγαλε σπυράκια. Τώρα κάνω μπάνιο τα παιδιά μου πίσω από τη σκηνή, βράζω το νερό, τα βάζω σε κουβά και τα κάνω μπάνιο».

Για τις υπηρεσίες υγείας μου μίλησε και ο 18χρονος Μοχάμεντ από το Ιράκ, ο οποίος ζει στη Μαλακάσα εδώ και περίπου ένα χρόνο. Οπως μου είπε, «υπάρχει ιατρείο και γιατρός, αλλά το ιατρείο είναι μικρό και η ομάδα του μικρή. Εχουν μόνο διερμηνέα για φαροσί και

όχι για αραβικά. Οι μισοί είμαστε αραβόφωνοι εδώ. Για να κλείσεις ραντεβού σε νοσοκομείο χρειάζεσαι ένα μήνα. Μέχρι τότε ο άρρωστος έχει πεθάνει».

Στο θέμα της έλλειψης διερμνέων συμφωνούν και οι νοσηλεύτες: «Ο δικός μας φορέας δεν παρέχει διερμνεία, δεν παρέχει γιατρό, άρα θεωρητικά δεν θεωρούμαστε ιατρική ομάδα. Είμαστε πάροχοι υπηρεσιών υγείας υπό την εποπτεία ομάδας που έχει γιατρούς, που είναι υπεύθυνοι για να σου απαντήσουν εάν και πώς εξυπηρετούνται ή όχι. Αυτό που έχω να σου πω εγώ είναι ότι σε αυτές τις 7 ώρες και 40 λεπτά που εργαζομαι δεν μένει κάποιο ιδιαίτερα μεγάλο κενό για να πω ότι δεν έκανα κάτι».

Όταν ρώτησα τη Φατιμά πώς αντιμετώπισαν οι γιατροί το περιστατικό της κόρης της, μου απάντησε: «Μου είπαν να πάω σε νοσοκομείο, αλλά πώς να πάω; Λες και είναι η χώρα που μεγάλωσα και ξέρω πώς να το βρω. Δεν ξέρω ελληνικά. Δεν φέρνουν ασθενοφόρο, μόνο αν πεθάνεις έρχεται».

Σχολιάζοντας το θέμα των γιατρών, ο Αλάα μού είπε: «Δεν νοιάζονται, δεν εμπλέκονται σε τίποτα και όποιος πάει να τους δει του δίνουν 2-3 χάπια και ο Αλλάχ μαζί σου. Δεν ρωτάνε για την κατάστασή σου, δεν υπάρχει φροντίδα, δεν βρίσκεις ούτε διερμνέα. Πρέπει να περιμένεις για να βρεθεί ένας. Το ίδιο ισχύει και για τους εργαζόμενους».

Υπάρχουν πολλοί άνθρωποι που μετανιώνουν που ήρθαν στην Ελλάδα. Λένε πως αν ήξεραν ότι θα ήταν έτσι η κατάσταση, θα έμεναν στα σπίτια τους κάτω από τις βόμβες. Δεν δεχόμαστε τον εξευτελισμό, την αδικία και την εκμετάλλευση. Δεν μας αξίζει να μας συμπεριφέρονται έτσι, υπάρχουν πολλές παραβιάσεις και κανένας δεν τιμωρείται για να σταματήσουν τελείως. Ελπίζω κάθε άνθρωπος που διαβάζει αυτές τις γραμμές να νιώθει αυτά τα λόγια, να νιώθει την ταλαιπωρία μας και ελπίζω να γυρίσουμε στο τέλος στη χώρα μας καλά και ασφαλείς.

Ως νέο μέλος

της ομάδας των «Αποδημητικών Πουλιών», αποφάσισα το πρώτο μου άρθρο να είναι για τις συνθήκες διαβίωσης στο καμπ στο οποίο ζω εδώ και πέντε μήνες.